

Ramverk för befattning: Elevkoordinator

Reviderat november 2022

Introduktion

GR:s utbildningschefer tillsatte i februari 2019 ett branschråd för grundskolan med uppdrag att adressera kompetensförsörjningen i skolorna i regionen. Branschrådet har tagit fram ett par befattningar som ska kunna komplettera lärarnas arbete vid brist på legitimerade lärare. Både genom att frigöra tid för lärarna som de kan använda till undervisning och genom att bidra med fördjupad kompetens inom olika områden. Detta dokument beskriver hur en Elevkoordinator kan samverka med lärare för att elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Benämningen "elevkoordinator" är inte slutgiltigt fastställd.

Syftet med dokumentet är att presentera ett ramverk så att rektor och huvudman ska kunna ta fram specifika uppdrags- och ansvarsbeskrivningar för befattningen och utgöra ett underlag för vidare dialog med fackliga parter. Ansvarsbeskrivningen för befattningen beror på hur en skola organiserar utifrån elevgruppens behov och verksamhetens förutsättningar. Det kan finnas specifika delar i skolans uppdrag som behöver förstärkning eller mer övergripande uppdrag som kan frigöra tid för lärarna som då kan fokusera på undervisning.

I de fall nationella riktlinjer/beslut arbetas fram kring en liknande befattning som motsäger detta dokument ska Göteborgsregionens kommuner följa nationella riktlinjer/beslut.

Bakgrund och behov

Göteborgsregionen och hela landet står inför en lärarbrist som kommer att påverka utbildningsväsendet under lång tid framöver. Skolverkets prognoser visar att det inte är realistiskt att kunna "utbilda bort problemet". Det innebär att det kommer att finnas fler personer som saknar lärarlegitimation i skolan och skolan som organisation behöver kunna möta denna förändring. Givet en förändrad elevgrupp där det idag även finns fler elever med psykisk ohälsa och diagnoser behövs även kompetens som kompletterar lärarnas för att möta detta.

Givet den kommande lärarbristen behöver lärarna ansvara för att undervisa fler elever. Av den anledningen bedöms det finnas behov av andra befattningar i verksamheten som kan arbeta med att stödja elevernas skolgång.

Uppdrag, ansvarsområden och organisation

En elevkoordinator arbetar på skolan utifrån skolans styrdokument, är en del av arbetslaget och samarbetar med övriga kollegor för att nå hög måluppfyllelse. Arbetsfördelning och arbetsuppgifter utformas på varje skola utifrån behov och sammansättningen av arbetslaget. Detta bör ske i samverkan med skolans olika professioner och det behöver finnas ett fungerande system för kommunikation mellan alla yrkesroller i skolan. Framgångsfaktorer med andra stödjande funktioner i

skolan är bland annat tydliga roller samt att de arbetar relationsskapande långsiktigt, systematiskt och proaktivt och gör direkt skillnad för eleverna.¹

Utan att ansvara för undervisning och bedömning är det tänkt att elevkoordinatören ska medverka till främjande av lärande och följa läroplanens mål och riktlinjer. Elevkoordinatören ska arbeta självständigt men i samverkan med skolans andra professioner. En elevkoordinator kan exempelvis fungera som mentor.

Elevkoordinators möjliga ansvarsområden

Nedan följer beskrivningar av olika ansvarsområden och exempel på vad som kan utföras av en elevkoordinator. Eftersom rektorerna styr över sin inre organisation ska detta endast ses som ett stöd för att finna möjliga lösningar till hur de tillsammans med skolans personal kan främja för lärande utifrån läroplansuppdraget.

Beskrivningarna av olika möjliga ansvarsområden tar sin utgångspunkt i läroplanens kapitel 2. Arbetsuppgifter som enligt skolförfattningarna måste utföras av lärare ska inte utföras av en elevkoordinator.

Normer och värden

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.²

En elevkoordinator kan till exempel ansvara för trygghetsskapande aktiviteter och medverka till att skapa trygga miljöer vid olika tillfällen under dagen och fungera som mentor för elever och klasser. En skola kan organisera sig så att en elevkoordinator ansvarar för att, tillsammans med lärare och elevhälsan, utveckla skolans arbete med att aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling samt att följa upp skolans arbete inom detta område.

Kunskaper

Enligt läroplanen ska skolan bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Lärarna har ett stort ansvar att organisera för varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.³ Det är viktigt att en person som arbetar som elevkoordinator är medveten om detta gemensamma uppdrag och att det finns ett kunskapsfokus med i planering av ansvarsområden och arbetsuppgifter. Som elevkoordinator ska man samverka med lärare och annan personal för att främja utveckling och lärande.

Exempelvis kan det ibland finnas ett behov av relationsskapande aktiviteter mellan elever, eller samverkan kring undervisningssituationen för en elev eller elever i en undervisningsgrupp. Det är något en elevkoordinator kan bistå med när det finns behov av det.

¹(Lärar)avlastande yrkesgrupper –Var går gränserna? En studie om nya fördelningar av och förhandlingar om arbete i skolan P. Lindqvist m.fl.

² Lgr 11 (2019) kap.2.1

³ Lgr 11(2019) kap 2.2

En elevkoordinator kan följa upp extra anpassningar som har dokumenterats och utvärdera tillsammans med eleven och vid behov vårdnadshavare om anpassningarna upplevs ge resultat. Om det till exempel behövs ett relationellt stöd i en undervisningssituation för att eleven ska uppnå kunskapsmålen och att det sker under en begränsad tidsperiod kan det vara en form av extra anpassningar som en elevkoordinator kan bistå med. Ett annat ansvarsområde kan vara att tillsammans med elever gå igenom dokumentation om elevens kunskapsutveckling på skolans digitala lärplattform och följa upp eventuella rester och omprov.

Elevernas ansvar och inflytande

Enligt läroplanen har skolan som uppdrag att alla elever ska omfattas av de demokratiska principerna att påverka, ta ansvar och vara delaktiga. Elever ska utifrån sina förutsättningar tränas i att ta ansvar och ges inflytande över utbildningen.⁴ Ansvar och inflytande ska vara en naturlig del i utformning av undervisning och en elevkoordinator ska i samverkan med lärare och annan personal arbeta för att främja det.

Exempelvis kan en skola organisera för att en elevkoordinator hjälper och tränar eleverna till att förstå sina anpassningar och varför de behövs, bidra till att eleverna tar mer ansvar utifrån deras förmåga och stigande ålder, hjälper elever att sortera och strukturera när det blir för mycket som ska göras. Vidare kan en skola organisera för att en elevkoordinator ansvarar för att utveckla skolans arbete med att främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Uppdrag som mentor, klassråd och elevråd skulle kunna vara delar i ett sådant arbete.

Skola och hem

Enligt läroplanen är det skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar för elevernas skolgång som ska skapa de bästa förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande. Lärare ansvarar för att fortlöpande informera föräldrar om elevens kunskapsutveckling och hålla sig informerad om den enskilda elevens personliga situation.⁵ En elevkoordinator kan ta ansvar för koordination av information mellan skola och hem samt flera delar av skolans direkta kommunikation med hemmet.

Exempelvis kan en elevkoordinator samla in och följa upp information om kunskapsutveckling från olika lärare och förmedla det till vårdnadshavare. Läraren ansvarar för bedömning och hur den ska kommuniceras, men en elevkoordinator kan, när skolan ser att det är möjligt, vara skolans kontakt med vårdnadshavare. Det skulle kunna organiseras för att en elevkoordinator har en för skolan mycket framträdande roll i samverkan mellan hem och skola och till exempel förmedla relevant information från vårdnadshavare gällande eleverna tillbaka till undervisande lärare och arbetslag. Närvarorapportering och uppföljning av närvaro individuellt och på gruppnivå är också något som en elevkoordinator skulle kunna ta ansvar för.

⁴ Lgr 11(2019) kap 2.3

⁵ Lgr 11(2019) kap 2.4

Skolan och omvärlden

Enligt läroplanen är skolans mål att varje elev kan granska olika valmöjligheter och ta ställning till frågor som rör den egna framtiden, har inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv, och har kännedom om möjligheter till fortsatt utbildning i Sverige och i andra länder.⁶ Detta uppdrag ska vara kopplat kursplanerna i olika ämnen och behöver koordineras inom skolan och i kontakter med omvärlden.

Utbildningskrav

För uppdraget krävs minst en kandidatexamen inom sociologi, psykologi, beteendevetenskap eller motsvarande. Alternativt en utbildning till socialpedagog från universitet/högskola, folkhögskola eller yrkeshögskola.

Införandeprocess

Kommunerna kommer själva att fatta beslut om de önskar införa den nya befattningen samt att samverka denna fackligt i respektive kommun. Erfarenhetsutbyte mellan GR:s kommuner kan arrangeras utifrån behov och efterfrågan.

⁶ Lgr 11(2019) kap 2.6